

ДОКТОР МЕДИЧНИХ НАУК, ПРОФЕСОР БУТ НЕСТОР ІВАНОВИЧ

До 100-річчя від дня народження

Одним із засновників та організаторів кафедри анатомії людини медичного факультету Ужгородського державного університету є док тор медичних наук, професор Бут Нестор Іванович.

Приїхав вік у наш край у далекому післявоєнному 1947 році з Дніпропетровського медичного інституту – через два роки після відкриття на Закарпатті першого університету. Кандидата медичних наук Н.І.Бута обрали доцентом кафедри анатомії людини, а в 1948 році він очолив цю кафедру. На цій посаді Нестор Іванович працював 21 рік аж до виходу на пенсію у 1969 році.

Досвідчений анатом та організатор приклав чимало зусиль, уміння й таланту для налагодження навчального процесу на цій фундаментальній і важкій кафедрі. Нестор Іванович був людиною чесною, доброю, статечною, вимогливою як до себе, так і до колег і студентів. Жив скромно, багато працював і дуже уболівав за кафедру. Поводився незалежно, не "кланявся" перед керівництвом, двічі нічого не просив. Був коректним з підлеглими, нікого прилюдно не сварив за яку-небудь провину - він це робив віч навіч у своєму кабінеті.

Особливу увагу він приділяв препаруванню анатомічних структур і органів. Нестор Іванович до цієї роботи залучав працівників кафедри і студентів. Він дуже радів, коли бачив як студенти самостійно вивчають анатомію людини. Після занять разом з ними препарував до ночі. Високо оцінював працю студентів, багато їм допомагав у навчанні, особливо тим, які повернулися з війни.

До тепер на кафедрі збереглися анатомічні препарати, які виготовили колишні студенти (під керівництвом Нестора Івановича), а тепер вже досвідчені лікарі, доценти і професори. Коли вони заходять на кафедру і бачать свої препарати, то особливий блиск з'являється в їх очах, обличчя висвітлює приємні спогади про навчання на кафедрі анатомії в юні роки. Вони починають з приємністю розповідати про талановитого педагога й людину - професора Нестора Івановича Бута.

Хто слухав лекції Нестора Івановича, ті із захопленням розповідають, що вони були надзвичайно цікавими, інформативними і неперевершеними. Лекційний зал був завжди переповнений, студенти навіть стояли. Дуже емоційно і зрозуміло проводив практичні заняття. Зовні суворий, Нестор Іванович з повагою і любов'ю відносився до студентів. Поважав тих, хто проявляв цікавість до анатомії, логічно мислив, орієнтувався на препаратах і чітко відповідав. Часом однієї фрази і чітко показаної структури було достатньо для відмінної оцінки. Нестор Іванович мав прекрасну пам'ять, знав всіх студентів і від його пильного погляду нічого не можна було втаїти.

Професор Бут Н.І. людина незвичайна, це особа з тільки йому притаманними особливостями характеру і поведінки. Його шанували і поважали. Тільки така людина залишає після себе добрі спогади.

Особливо велика заслуга Нестора Івановича у створенні на кафедрі анатомічного музею. Це роки кропіткої і виснажливої роботи в "специфічних" умовах. Виготовлені за його участю відпрепаровані муміфіковані тіла людей з міології, ангіології та неврології мають велику музейну цінність і є гордістю нашого анатомічного музею.

З приходом у колектив доцента, дута Н.І., який мав значний досвід роботи в галузі анатомії людини, науково-дослідна робота стала органічною частиною кафедри. Він організував гістологічну лабораторію. Основними напрямками школи професора Бута Н.І. були: особливості будови опорно-рухового апарату людини у віковому аспекті; онтогенез внутрішніх органів; морфологічна кореляція структури кори головного мозку і щитовидної залози.в умовах хронічного досліджу.

Підсумком наукових досліджень Н.І.Бута став захист його докторської дисертації у 1961 році "До питання про внутрішньоутробний розвиток хребта людини", що значно піднесло науковий авторитет кафедри, Нестору Івановичу було присвоєно наукове звання професора.

Він став першим професором на нашій кафедрі. Ним написано понад 50 наукових робіт. Під керівництвом професора дута Н.І. захистив кандидатську дисертацію Богдан Володимирович Гавата - "Внутрішньоутробний розвиток артерій хребців і міжхребцевих дисків у людей".

На жаль, ми мало знаємо його біографію. Відомо, що народився Нестор Іванович 11 листопада 1898 року на Дніпропетровщині. Вчився в сільськогосподарському технікумі, а потім працював агрономом. Закінчив у 1927 році Дніпропетровський медичний інститут. Працював лікарем, а потім на викладацькій роботі в

Харківському і Дніпропетровському медичних інститутах. У 1940 році захистив кандидатську дисертацію "Вплив больового подразника на морфологію крові". Учасник Великої Вітчизняної війни, був начальником евакогоспіталю.

Після виходу на пенсію переїхав на Київщину, де помер 30 серпня 1978 року. Ще раз хочемо наголосити, що професор Бут Н.І. дуже багато працював і жив скромно. Багатьом здавалось, що він був суворим, самотнім і скупуватим. Але стан його душі не кожен знав і розумів.

Нестор Іванович любив людей, особливо свою єдину доньку і онуків.

Перед виїздом з Ужгорода, переказав із своїх заощаджень 30 тисяч карбованців дитячому будинку на рідній Дніпропетровщині.

Тисячі лікарів, які закінчили наш медичний факультет у 50-70-ті роки і колектив кафедри анатомії людини, оперативної хірургії та гістології з вдячністю і глибокою пошаною згадують і пам'ятають професора Бута Нестора Івановича.

А.С.Головацький академік УАННП,
доктор медичних наук, професор, зав.кафедрою анатомії людини,
оперативної хірургії та гістології
медичного факультету УжДУ.

Б.В.Гавата
кандидат медичних наук, доцент

Г.І.Попович
старший лаборант кафедри